

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПАЦИЕНТИТЕ ОТНОСНО PSA - ТЕСТ

Какво знаем за рака на простатната жлеза?

Карциномът на простатата понастоящем е най-честото диагностицирано злокачествено заболяване при мъжете, надвишаващо по честота в много страни рака на белия дроб. При мъже под 50 годишна възраст се среща рядко, а средната възраст на диагностициране е 75 години.

Причината за по-високата честота на случаите на простатния карцином са усъвършенстваните диагностични методи, които са способни да открият рака в най-ранния му стадий. По-дългата продължителност на живота е другата причина, откакто простатния карцином зачестява с напредването на възрастта.

Простатната жлеза се намира под пикочния мехур. Карциномът на простата има склонност към бавен растеж и може да отнеме дълго време, преди да причини клинични симптоми. Бавният растеж на простатния карцином е обичаен и може да не причини симптоми или да скъси продължителността на живота.

Какво е възможно да направим?

В допълнение към обикновеното ректално туширане на простатата Вашият лекар/уролог може да Ви препоръча изследване на ПСА.

Какво е ПСА - тест?

ПСА е кръвен тест, който измерва количеството на простатно-специфичния антиген в кръвта – протеин, който се произвежда единствено от клетките на простатната жлеза.

Повишените стойности на ПСА могат да бъдат ранен признак за наличието на простатен карцином. Някои не-карциномни състояния обаче също могат да доведат до повишени стойности на ПСА: доброкачествена хиперплазия на простатата / БПХ / , възпаление на простатата/ простатит /. Приблизително 2 от 3-ма мъже с повишени стойности на ПСА няма да имат простатен карцином.

Допълнителните изследвания като обем на простата, трансректална ехография и по-специфични видове на ПСА / freePSA – свободен ПСА /, свързан ПСА, също са полезни за поставяне на диагноза.

ЗА и ПРОТИВ ПСА-теста:

Предимства:

1. ПСА теста е най-чувствителния метод за допускане наличието на рак на простатата
2. При нормални стойности / т.е. истински отрицателни /, може да се отхвърли диагнозата рак на простатата
3. Може да се открие простатен карцином в ранните стадии на развитие доста преди да са се развили клиничните симптоми, което е решаващо в успешното му лечение
4. При успешно лечение последствията от по-напреднал стадий на болестта могат да бъдат избегнати

Недостатъци:

1. Възможно е да не установи наличието на простатен карцином / т.е. фалшиво негативен /
2. Води до излишно безпокойство от страна на пациента и използването на допълнителни медицински диагностични тестове в случаи, когато карциномът не е наличен
3. Може да установи бавно-растящи тумори на простатата, които може никога да не предизвикат клинични симптоми
4. Всички анти-ракови терапии имат значителни странични явления, и няма абсолютна сигурност, че същите ще бъдат успешни

Ние не препоръчваме употребата на широко разпространените в търговската мрежа т.н. « експресни тест-ленти », т.к. същите имат недостатък да не измерват ПСА в точни референтни стойности и често дават грешни резултати. Това е особено важно при диагностиката на ранните стадии на простатния карцином, т.к. леко завишените стойности на ПСА не могат да бъдат установени с тест-лентите. Освен това е невъзможно да се проследят във времето стойностите на ПСА по време на провежданото лечение.

КАКВО следва след ПСА-теста?

Просто казано, има 3 основни възможности след извършването на ПСА теста:

1. Стойностите на ПСА не са увеличени: малко вероятно е наличието на простатен карцином – не се налагат допълнителни действия
2. Стойностите на ПСА са леко завишени – вероятно няма данни за простатен карцином, но са необходими допълнителни тестове за отхвърляне или потвърждаване на диагнозата
3. Стойностите на ПСА са високи – необходимо е Вашият лекар да ви насочи към специалист

Независимо от това, че само ПСА – теста не предоставя достатъчно информация за разграничаването на простатния карцином от други заболявания на простатата, вашият уролог ще вземе предвид стойностите на теста, за да вземе решение дали да препоръча извършването на простатна биопсия. Интерпретацията на стойностите на ПСА изисква професионални опит и знания.

ПСА – тест не е способен да диагностицира рака на простатата. За доказването на простатния карцином е необходимо извършването на простатна биопсия.